

Sosiaali- ja
terveysministeriö

Uusi YEL – Yrittäjälle vapaus valita

Sanni Grahn-Laasonen
Sosiaaliturvaministeri
23.4.2026

Uusi YEL - Yrittäjän valinnanvapausmalli

- **Yrittäjä voisi jatkossa valita, perustaako YEL-vakuutuksensa veronalaisiin ansiotuloihin vai eläkeyhtiön työtuloarvioon (nykymalli).** Uuden YEL-mallin ytimessä on yrittäjän valinnanvapaus.
- **Työtulon on kuitenkin oltava vähintään 50 % todellisista, veronalaisista ansiotuloista.**
- Ansiotuloilla tarkoitetaan veronalaista ansiotuloa, mutta ei ansiotulo-osinkoja.
- YEL-maksujousto nostetaan 25 prosenttiin ja sillä korvataan myös aloittavan yrittäjän alennus.
- YEL:in tauottaminen sairauspäivärahan ajaksi mahdollistetaan.
- YEL-alaraja säilyy nykyisellään ja perustuu työtuloarvioon.
  - Vähäisten ansioiden perusteella työtulo ei voisi kuitenkaan olla alle YEL-alarajan. (9423,09€, v 2026)
- Yrittäjä voi jatkossakin maksaa itselleen myös korkeampaa eläketurvaa niin halutessaan.
- Portaittainen siirtymäsäännös hillitsee maksujen nousua ensimmäisinä vuosina.

Ansiotulot tulevat YEL-järjestelmään aidoksi vaihtoehdoksi

- **Yrittäjän valinnanvapaus helpottaa erityisesti pienituloisten ja yksinyrittäjien asemaa.** Maksut kohtuullistuvat etenkin pienituloisilla, joilla työtuloarviot ovat nykyisin korkeita suhteessa todellisiin tuloihin.
- Valinnanvapausmalli tuo ansiotulot YEL-malliin hallitusti ja kustannustehokkaalla tavalla.
- Työtulon 50% ”lattia” paitsi hillitsee mallin kokonaiskustannuksia, myös vahvistaa niiden yrittäjien eläketurvaa, joiden työtuloarvio on nykymallissa matala suhteessa heidän todellisiin tuloihinsa.

Reilumpi YEL – yrittäjäkentän ääni kuuluviin

- Nykyinen laki ja sen soveltamiskäytännöt ovat johtaneet siihen, että etenkin **monet pieni- ja keskituloiset yrittäjät joutuvat maksamaan kohtuuttoman korkeita YEL-maksuja.**
- Lakiin kirjataan eläkeyhtiöiden laajemmasta perusteluelvoitteesta työtulon määrittelyssä.
- Työtulon määrittelyn soveltamisohjeet päivitetään ja luodaan kuulemisprosessi Eläketurvakeskuksen, eläkeyhtiöiden ja keskeisten yrittäjäjärjestöjen välille.
- Hallitus käynnistää YEL-uudistuksen osana jatkotyön rahastoinnin käynnistämisestä. Lisäksi selvitetään YEL-järjestelmän hallinnollisten kustannusten alentamista.

Mallin siirtymäsäännökset

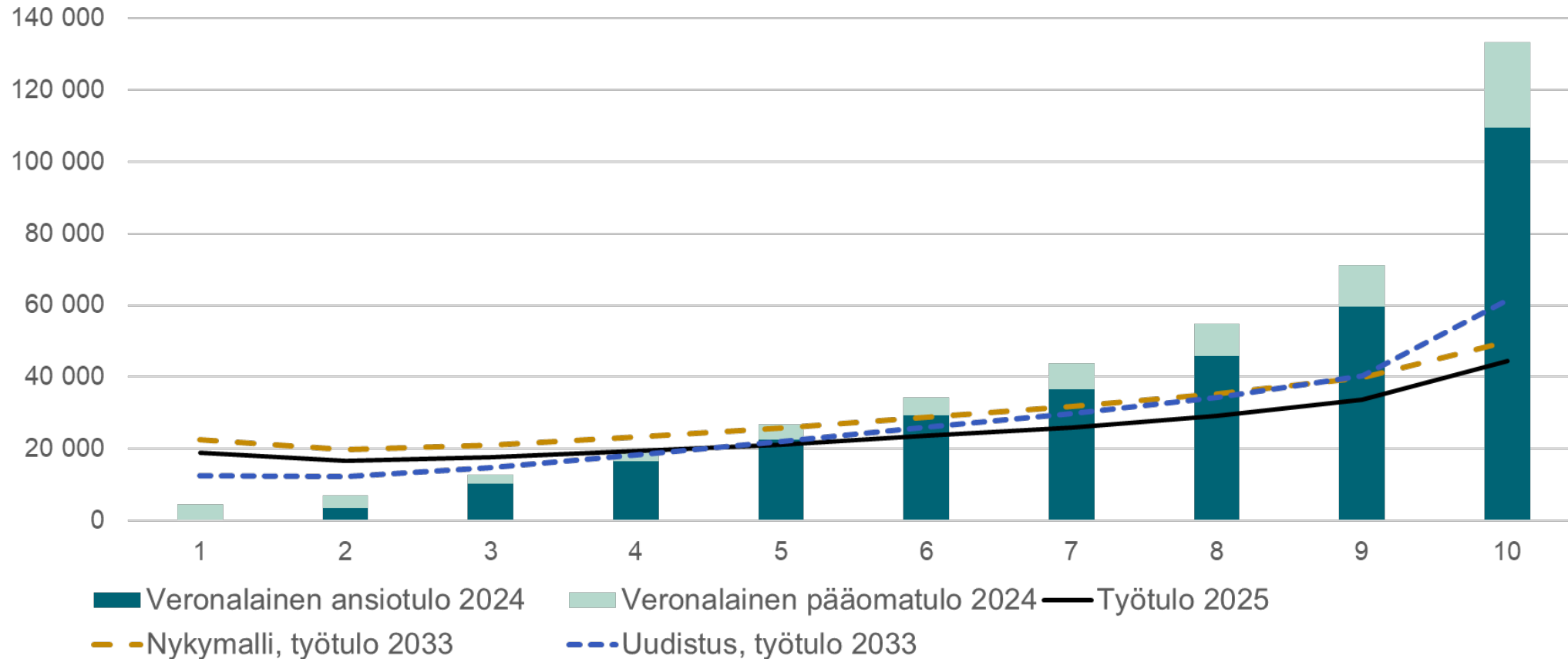
- **YEL-työtulojen vähimmäistaso nousee portaittain 30 prosentista vuonna 2028 viidellä prosenttiyksiköllä vuodessa, kunnes se on 50 % veronalaisista ansiotuloista.**
- **Lisäksi vuonna 2028 olisi voimassa vielä nykyisen lainsäädännön mukainen 4 000 euron enimmäiskorotusraja** nykymääritelmän mukaisiin työtulotarkistuksiin.
- **Siirtymäsäännöksillä hillitään ja hidastetaan maksujen nousua** niillä yrittäjillä, joiden työtuloarvio on nykymallissa matala suhteessa todellisiin tuloihin.

YEL-uudistuksen vaikutus valtiontalouden kehyspäättökseen (milj. euroa)

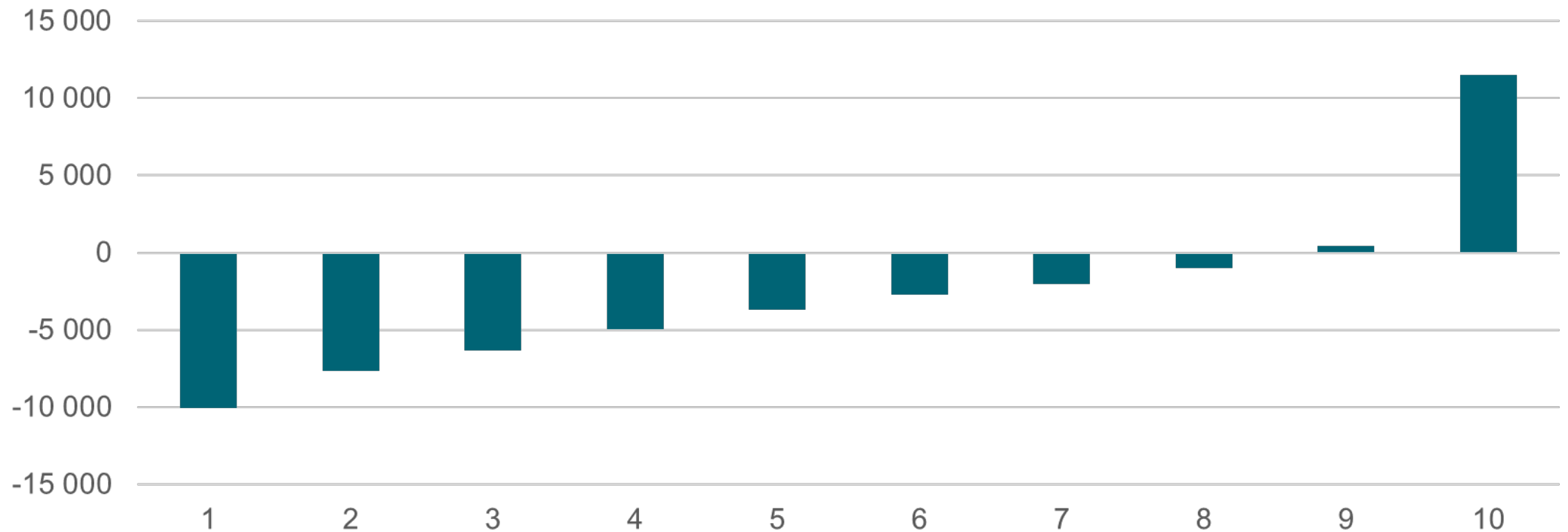
	2028	2029	2030	2031	2032	2033
Menot						
Valtionosuus YEL-järjestelmään	8	-74	-90	-100	-102	-86
Tulot						
Ansio- ja pääomatulovero	-10	2	4	5	6	3
Yhteisövero	-3	1	1	2	2	1
Vaikutus valtion tasapainoon	-5	-71	-85	-93	-94	-82

YEL-työtulojen kehitys suhteessa nykytilaan sekä yrittäjien ansio- ja pääomatuloihin

YEL-vakuutettujen yritystoiminnan veronalaiset ansio- ja pääomatulot v. 2024, nykymallin YEL-työtulo ja uudistuksen mukainen YEL-työtulo, euroa vuodessa

YEL-työtulon muutos tulokymmenyksittäin suhteessa nykymalliin vuonna 2033

Uusi YEL vs. nykymalli vuonna 2033

	YEL-työtulon muutos (€/v)	YEL-maksun muutos (€/v)	Käytettävissä olevien tulojen muutos (€/v)	Käytettävissä olevien tulojen muutos (€/kk)
Yhteensä	-2 693	-657	495	41
Kymmenys 1	-10 120	-2 469	1 905	159
Kymmenys 2	-7 726	-1 885	1 625	135
Kymmenys 3	-6 332	-1 545	1 336	111
Kymmenys 4	-4 963	-1 211	950	79
Kymmenys 5	-3 732	-911	669	56
Kymmenys 6	-2 745	-670	492	41
Kymmenys 7	-2 014	-491	345	29
Kymmenys 8	-985	-240	168	14
Kymmenys 9	443	108	-76	-6
Kymmenys 10	11 522	2 811	-1 957	-163

Vaikutukset pähkinänkuoressa – Vuonna 2033, suhteessa nykymalliin

- **YEL-työtulot laskisivat vajaalla 40 prosentilla YEL-vakuutetuista** ja laskua olisi erityisesti alimmassa tulokymmenyksissä, mutta jonkin verran myös kaikissa muissa tulokymmenyksissä.
- **YEL-työtulo pysyisi ennallaan runsaalla 40 prosentilla YEL-vakuutetuista** ja heitä olisi melko tasaisesti eri tulokymmenyksissä.
- **YEL-työtulot nousisivat noin 20 prosentilla YEL-vakuutetuista**, painottuen ylimpään tulokymmenykseen.
- VM:n arvion mukaan uudistuksella voi olla myös kasvuvaikutuksia.
  - Uudistuksella voi olla liiketoimintaa kasvattava vaikutus, ja se voi tehdä uuden yrityksen perustamisen aiempaa houkuttelevammaksi vaihtoehdoksi.

Kiitos!